

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Antoni Bojańczyk

SSN Aleksander Stępkowski

w sprawie z protestu wyborczego K.S.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora
Generalnego

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 28 lipca 2020 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 15 lipca 2020 r. K.S. (dalej: Skarżący) działając na podstawie art. 293 § 1, art. 289 oraz 292 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 poz. 684 ze zm.; dalej: k.wyb.) wniósł protest przeciwko wyborowi A.D. na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej uznając powołanie tego kandydata na urząd za nieskuteczne.

Podstawą wniesionego przez K.S. protestu wyborczego było w ocenie Skarżącego ustalenie, że „...Przyjęcie przez Państwową Komisję Wyborczą bezpośrednio po nie-odbytych wyborach w dniu 10 maja 2020r. uchwały/komunikatu powołującej się na Art. 293 § 3 Kodeksu Wyborczego wprost implikuje fakt, że stwierdzono fakt braku kandydatów. To zaś oznacza wprost,

że z punktu widzenia PKW nie było kandydatów na urząd Prezydenta RP. NIE MOŻE BYĆ ZATEM SKUTECZNA Uchwała PKW nr 169/2020 z dnia 8 czerwca 2020r. w sprawie uznania A.S.D. za zarejestrowanego kandydata na Prezydenta RP, gdyż jest to sprzeczność logiczna i prawna: NIE MOŻNA UZNAĆ ŻE PONOWNIE ZAREJESTROWANO TEGO KANDYDATA, gdy wcześniej uznano, że brak było kandydatów. NIE MOŻNA PONOWNIE ZAREJESTROWAĆ KANDYDATA, KTÓRY WCZEŚNIEJ NIE ISTNIAŁ. Stąd wnoszę o uznanie, że kandydat A.S.D. nie został skutecznie zgłoszony do wyborów wyznaczonych na 28 czerwca 2020r. ze względu na niespełnienie wymogów dotyczących złożenia wymaganej liczby podpisów pod jego kandydaturą (Art. 296 Kodeksu Wyborczego). Kodeks Wyborczy ani Konstytucja nie przewidują możliwości nie-przeprowadzenia wyborów przez PKW i rząd RP (jest to możliwe WYŁĄCZNIE w warunkach ogłoszenia stanu nadzwyczajnego), a jedyne odniesienie do braku rozstrzygnięcia wyborów Prezydenta RP w prawidłowo wyznaczonym i ogłoszonym terminie wyborów stanowi Art. 293 dając PKW możliwość wydania uchwały w dwóch jasno określonych sytuacjach: istnienia jednego kandydata lub braku kandydatów. PKW jasno wskazała Art. 293. jako podstawę do PONOWNEGO ZARZĄDZENIA WYBORÓW (Art. 293. 52) w związku z czym nie można przyjąć jakoby możliwe było PONOWNE ZGŁOSIĆ NIEISTNIEJĄCEGO KANDYDATA”.

Biorąc pod uwagę powyższe Skarżący podniósł jak na wstępie.

W odpowiedzi na wniesiony protest Państwowa Komisja Wyborcza i Prokurator Generalny wniesli o pozostawienie go bez dalszego biegu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest należało pozostawić bez dalszego biegu.

Instytucja protestu przeciwko ważności wyborów prezydenckich ma swoje konstytucyjne podstawy. W myśl art. 129 ust. 2 Konstytucji RP wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie. Zasady te zostały obecnie zawarte w przepisach ogólnych art. 82 i art. 83 zamieszczonych w rozdziale 10 działu I ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy

(tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 684; dalej: k.wyb.) oraz w odniesieniu do wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej w przepisach szczególnych art. 321-323 zamieszczonych w rozdziale 5 działu V tego aktu prawnego, do których odsyła (w kwestii wskazania sądu właściwego do rozpoznania protestu oraz zasad jego wnoszenia i trybu rozpoznania) art. 83 k.wyb.

W świetle art. 82 § 2-5 k.wyb. prawo wniesienia protestu przysługuje wyborcom, których nazwiska są umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania oraz przewodniczącemu właściwej komisji wyborczej i pełnomocnikowi wyborczemu. Sam protest wyborczy został zaś zdefiniowany w art. 82 § 1 k.wyb., jako protest przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby. Takie określenie protestu wyborczego koresponduje z brzmieniem powołanego wcześniej art. 129 ust. 2 Konstytucji RP, a jego konsekwencją jest zawarty w punktach 1 i 2 art. 82 § 1 k.wyb. katalog zarzutów, na których można oprzeć protest. Są nimi: dopuszczenie się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalanie wyników głosowania lub wyników wyborów lub naruszenie przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalania wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów. Reasumując, przedmiotem protestu wyborczego jest ważność wyborów lub wyboru określonej osoby, a podstawę zakwestionowania tej ważności stanowią czyny przestępcze i delikty wyborcze rzutujące na przebieg głosowania, ustalanie jego wyników lub ustalanie wyników samych wyborów.

Określając wymagania formalne protestu, art. 321 § 3 k.wyb. stanowi, że wnoszący protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty. Dowodami w sprawie z protestu wyborczego są takie środki, które świadczą o istnieniu lub nieistnieniu pewnych faktów i które zarazem uzasadniają przekonanie, że zarzucane w proteście działanie lub zaniechanie jest przestępstwem przeciwko wyborom w myśl przepisów Kodeksu karnego albo postępowaniem sprzecznym z przepisami wyborczymi dotyczącymi głosowania, ustalania wyników głosowania i wyników wyborów (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2001 r., III SW 85/01).

Zgodnie z art. 322 § 1 k.wyb., Sąd Najwyższy zaś pozostawia bez dalszego biegu protest niespełniający warunków określonych w art. 321 k.wyb.

Oceniając protest wyborczy wniesiony przez K.S. Sąd Najwyższy stwierdza, że nie zawiera on konkretnych zarzutów, które mieściłyby się w określonej przez art. 82 § 1 k.wyb. podstawie prawnej jego wniesienia. Skarżący ogranicza się bowiem tylko do ogólnego sformułowania, że „przyjęcie przez Państwową Komisję Wyborczą bezpośrednio po nieodbytych wyborach w dniu 10 maja 2020 r. uchwały/komunikatu powołującej się na art. 293 § 3 k.wyb. wprost implikuje fakt, że stwierdzono fakt braku kandydatów. To zaś oznacza wprost, że z punktu widzenia PKW nie było kandydatów na urząd Prezydenta RP”.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy działając na podstawie art. 322 § 1 w związku z art. 321 § 3 oraz art. 82 § 1 k.wyb. postanowił o pozostawieniu protestu wyborczego bez dalszego biegu.